

Załącznik do Uchwały nr XLVIII/373/2023
Rady Gminy Grodziec z dnia 18 stycznia 2023 r.
w sprawie Gminnego Programu Wspierania
Rodziny w Gminie Grodziec na lata 2023-2025

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE GRODZIEC NA LATA 2023-2025

Grodziec 2023

Spis treści:

Wstęp

- I. Podstawa prawna
- II. Diagnoza sytuacji rodzin i dzieci w gminie Grodziec
 1. Charakterystyka demograficzna i społeczna gminy Grodziec
 2. Sytuacja rodziny i dziecka w gminie Grodziec
 3. Wsparcie udzielane rodzinom w gminie Grodziec
 4. Zasoby wspierające rodzinę i dziecko w gminie Grodziec
 5. Analiza SWOT
- III. Cele i zadania Programu
- IV. Czas realizacji Programu i sposób finansowania
- V. Przewidywane efekty
- VI. Monitoring i ewaluacja
- VII. Podsumowanie

Załącznik: karta monitoringu

WSTĘP

Konstytucja RP

Art. 18.

Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej

Rodzina jest podstawową grupą społeczną. Jej członkowie połączeni ze sobą więzami formalnymi i emocjonalnymi (pokrewieństwo, więź małżeńska), mają wobec siebie określone prawa i obowiązki.

W ujęciu socjologicznym rodzina jest formą życia zbiorowego, występująca w zróżnicowanych historycznie i kulturowo formach; jednoznaczne zdefiniowanie rodziny jest sprawą trudną i budzącą kontrowersje.

Istotą rodziny są 2 rodzaje więzi społecznej: małżeńska i rodzicielska, a w niektórych typach rodzin — również więź powinowactwa.

Rodzina występuje we wszystkich społeczeństwach i epokach, spełnia w życiu społeczeństwa kilka podstawowych funkcji, najważniejsze:

prokreacyjna – posiadanie potomstwa,

opiekuńcza – zapewnienie poczucia bezpieczeństwa,

socjalizacyjna – wychowanie i przygotowanie dzieci do pełnienia ról społecznych,

kulturowa – wprowadzenie w życie kulturalne,

rekreacyjna – dbanie o wypoczynek,

ekonomiczna – zaspokojenie potrzeb materialnych.

Zależnie od miejsca i czasu, w którym występuje rodzina spełnia też ważne obowiązki w stosunku do poszczególnych zbiorowości społecznych, w których skład wchodzi, tj. rodu, plemienia, państwa, społeczności lokalnej itp. Obfitość funkcji rodziny i ich waga sprawiają, że jej działalność podlega regulacji i instytucjonalizacji ze strony szerszych zbiorowości społecznych. Uwidacznia się to zwłaszcza w normach moralnych i religijnych, postulatach ochrony rodziny przez państwo i pomocy ekonomicznej (zasiłki rodzinne i macierzyńskie, uprawnienia pracownicze matek). Liczne aspekty relacji rodzinnych są regulowane przez prawo w Polsce zwłaszcza poprzez Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Rodzina jest kategorią historyczną zmieniającą się z upływem czasu. W społeczeństwach na różnych szczeblach rozwoju rodzina przybiera różne formy:

- 1) ze względu na liczbę członków (zazwyczaj tworzących jedno gospodarstwo domowe) wyróżnia się rodzinę pełną, składającą się z męża, żony, dzieci oraz rodzinę niepełną, w której brak jednego z rodziców;
- 2) ze względu na liczbę generacji — rodzinę małą, składającą się z rodziców i dzieci, oraz rodzinę poszerzoną (wielką) — utworzoną przez co najmniej 3 generacje;
- 3) ze względu na włączanie dziecka do rodu ojca lub matki i dziedziczenie pozycji społecznej po ojcu lub matce — rodzinę patrylinearną i rodzinę matrylinearną;
- 4) ze względu na przechodzenie mężczyzny lub kobiety do grupy lokalnej, w której żyje partner — rodzinę patrylokalną i rodzinę matrylokalną.

Jak podaje encyklopedia PWN* na rodziny wpłynęła industrializacja, która spowodowała przekształcenie się dużej rodziny patriarchalnej w rodzinę małą, egalitarną, o ograniczonych funkcjach ekonomiczno-produkcyjnych, zmniejszonym zakresie kontroli społecznej nad jej członkami i zmniejszonym autorytecie rodziców.

Wskaźnikami przemian w życiu rodzinnym krajów rozwiniętych są:

- 1) zmniejszanie się udziału ludności pozostającej w związkach małżeńskich wśród ogółu ludności jako rezultat rozwodów, śmierci współmałżonka i decyzji pozostania w stanie bezżennym;
- 2) odkładanie decyzji matrymonialnych przez kobiety i mężczyzn, co pozostaje w związku z wydłużeniem się okresu skolaryzacji;
- 3) zmniejszenie się średniej liczby dzieci urodzonych przez statystyczną kobietę;
- 4) opóźnianie decyzji o urodzeniu pierwszego dziecka.

Demografowie określają opisaną sytuację jako „drugie przejście demograficzne”, którego główną cechą jest ograniczanie liczby potomstwa w celu zapewnienia mu jak najlepszych warunków rozwoju. Aczkolwiek rodzina oparta na związku małżeńskim stanowi nadal dominującą formę życia rodzinnego w krajach industrialnych, upowszechnieniu ulegają alternatywne rozwiązania, a wśród nich kohabitacja (konkubinat), samotne rodzicielstwo, życie małżonków/partnerów na odległość (małżonkowie z powodu odległych miejsc pracy mieszkają daleko od siebie, jedynie odwiedzając się), związki, w których obydwójce partnerzy są zorientowani na karierę i rezygnują z potomstwa. Tendencje te występują we wszystkich krajach rozwiniętych, ale ich nasilenie jest zróżnicowane.*

Bez względu na różnorakie czynniki zaburzające prawidłowość funkcjonowania rodziny to w rodzinie dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych, których obowiązkiem jest zapewnienie im opieki i odpowiednich warunków do prawidłowego rozwoju.

Prawidłowe relacje w rodzinie chronią przed powstawaniem problemów społecznych, zwłaszcza przed uzależnieniami, przemocą i niedostosowaniem społecznym. Dlatego też zgodnie z art. 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obligatoryjnie gminy zobowiązane są do realizacji zadania tj. opracowywania i realizacji 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny. Przepisy ustawy kładą nacisk na wsparcie rodziny, w której występują trudności opiekuńczo- wychowawcze oraz jeśli już wystąpią, bądź występują- zapewnienie sprawnego systemu pieczy zastępczej. Dlatego też istotne jest podjęcie zintegrowanych działań opartych o pomoc specjalistów oraz instytucji

wspierających rodziny, w tym wielopoziomowego wsparcia ze strony służb społecznych stawiających w centrum zainteresowania dobro rodziny i dziecka.

*<https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/rodzina;4011746.html>

Niniejszy Program jest kontynuacją i uzupełnieniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny realizowanego w Gminie Grodziec w latach 2020-2022. Opracowany został w oparciu o wskazany wyżej art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program ukazuje analizę badań dotyczących zjawisk występujących w ogniskach domowych oraz istotne obszary problemowe związane z funkcjonowaniem dzieci oraz ich rodziców. Program przedstawia również formy wsparcia- pieniężne i niepieniężne realizowane w gminie Grodziec. Założenia Programu stawiają na rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodzin w gminie Grodziec poprzez realizację kompleksowych działań i tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych oraz pomoc rodzinom dysfunkcyjnym w przywracaniu zdolności do przezwyciężania problemów opiekuńczo- wychowawczych.

I. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Grodziec na lata 2023-2025 spójny jest z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego do których należą:

1. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.);
2. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.* (tekst jednolity Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
3. *Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 z późn. zm.);
4. *Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.);
5. *Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej* (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.);
6. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.);
7. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 11119 z późn. zm.);
8. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.);
9. *Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 z późn. zm.);
10. *Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci* (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1577 z późn. zm.);
11. *Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych* (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 615 z późn. zm.);
12. *Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny* (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1744 z późn. zm.);
13. *Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych*

- (tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 1561 z późn. zm.);
14. *Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* (tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 1205 z późn. zm.);
15. „Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030” wprowadzona Uchwałą Nr XVIII/135/2020 Rady Gminy Grodziec z dnia 22 maja 2020 roku.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN I DZIECI W GMINIE GRODZIEC

1. Charakterystyka demograficzna i społeczna gminy Grodziec

Gmina Grodziec jest gminą wiejską, typowo rolniczą, położoną w południowo zachodniej części powiatu konińskiego, należącą do województwa wielkopolskiego. Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 roku liczba ludności we wsi Grodziec to 1700 z czego 50,9% mieszkańców stanowią kobiety, a 49,1% ludności to mężczyźni. Miejscowość zamieszkuje 33,1% mieszkańców gminy. W wieku produkcyjnym jest 59,5% mieszkańców wsi Grodziec, 20,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 68,0 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego porównywalny jest do wskaźnika dla województwa wielkopolskiego oraz porównywalny do wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

Według danych archiwalnych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2002 roku w Grodźcu było 517 gospodarstw domowych. Wśród nich dominowały gospodarstwa zamieszkałe przez trzy osoby - takich gospodarstw było 126.

W ujęciu fizjograficznym Grodziec znajduje się w obrębie Równiny Rychwalskiej. Gmina Grodziec graniczy z gminami: Blizanów, Chocz, Gizałki, Rychwał, Rzgów, Stawiszyn, Zagórów. Siedzibą gminy jest Grodziec. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 44,5 osób/ km², w powiecie 82,4 osób/km², w województwie 117osób/km². Większe skupiska ludności to wsie: Królików, Łagiewniki, Łądek, Biskupice i Biała. Powierzchnia gminy Grodziec wynosi 117,72 km², co stanowi 7,46% powierzchni powiatu. W skład gminy wchodzi 18 sołectw, do których należą: Biała, Biała Kolonia, Biskupice, Bystrzyca, Czarnybród, Grodziec, Janów, Junno, Królików, Królików Czwarty, Łądek, Łagiewniki, Nowe Grądy, Stara Ciświca, Stare Grądy, Stary Borowiec, Wielołęka, Zaguźnica.

W Gminie istnieją cztery szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa w Grodźcu, Szkoła Podstawowa w Królikowie wraz z oddziałami przedszkolnymi, Społeczna Szkoła Podstawowa w Lipicach oraz Społeczna Szkoła Podstawowa w Biskupicach i Przedszkole samorządowe w Grodźcu.

Ważną instytucją kultury gminy Grodziec stanowi Biblioteka Publiczna znajdująca się przy Placu księdza abp. Bronisława Dąbrowskiego.

Gospodarka gminy ma charakter rolniczy. Powierzchnia użytków rolnych wynosi 6,0 tys. ha, w tym około 22,8% stanowią łąki i pastwiska. W uprawach dominują żyto i ziemniaki, choć uprawia się również owies, pszenżyto i jęczmień.

W hodowli najwyższą pozycję zajmują trzoda chlewna i bydło. Na terenie gminy funkcjonuje Ośrodek Zdrowia oraz prywatna apteka.

Pomocy osobom wymagającym wsparcia udziela w gminie Grodziec Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego siedziba od 2018 znajduje się przy ulicy Głównej 38. W zasobie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodźcu znajduje się dział pomocy społecznej oraz dział świadczeń rodzinnych z osobnym wejściem od ulicy Polnej.

Jak wynika z analizy danych z pomocy społecznej w roku 2019 korzystały 133 osoby, w 2020 roku 149 osób, natomiast w roku 2021- 195 osób. W tym w roku 2019 ze świadczeń pieniężnych korzystało – 70 osób, świadczeń niepieniężnych- 63, w roku 2020 ze świadczeń pieniężnych korzystały 94 osoby, natomiast z niepieniężnych 55, a w 2021 roku 139 osobom udzielono świadczeń pieniężnych, a 56 osobom- niepieniężnych. W stosunku roku 2019 do 2021 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 62 osoby.

W formie pracy socjalnej udzielono pomocy w roku 2019-128 rodzinom, w 2020-132 rodzinom, w 2021- 220 rodzinom.

Wskaźnik deprywacji lokalnej (brak możliwości zaspokojenia potrzeb uznanych w warunkach europejskich za podstawowe, ze względu na problemy finansowe) jak wynika z przeprowadzanej oceny zasobów pomocy społecznej wzrasta z roku na rok.

Za działania profilaktyczne na terenie gminy Grodziec odpowiada m.in. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii realizowane są działania wspomagające wychowanie dzieci oraz działania profilaktyczne. Dzieci mają możliwość skorzystania każdego roku z półkolonii. Podczas wakacji organizowane są półkolonie, które pokazują uczestnikom, że wolny czas podczas wakacji można wykorzystać w sposób konstruktywny, aktywny i wolny od używek. Przez szkoły oraz GKRPA realizowane są działania profilaktyczne np. w czerwcu 2022 roku zorganizowano Dzień Dziecka pn. „Z profilaktyką na Ty” w Lipicach. Podczas tego przedsięwzięcia, który odbył się w duchu propagowania zdrowego stylu życia i profilaktyki uzależnień dzieci mogły skorzystać z wielu przygotowanych dla nich atrakcji. Kulminacyjnym punktem imprezy było jednak rozstrzygnięcie konkursu plastycznego pn.: „Żyj zdrowo” i wręczenie laureatom dyplomów oraz nagród rzeczowych. W ramach profilaktyki przez zabawę dla dzieci zorganizowano konkurencje sprawnościowe z nagrodami pn. „Ścieżka Zdrowia”, animacje i konkursy profilaktyczne oraz prezentacje sprzętu strażackiego OSP Łądek połączoną z nauką udzielania pierwszej pomocy. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodźcu w kwietniu 2022 r. skoordynowała realizację rekomendowanego przez KCPU programu profilaktycznego „Debata” w czterech szkołach na terenie gminy Grodziec, z którego skorzystało 170 uczniów z klas V-VII. Realizatorem programu było Centrum Profilaktyki i Reeducacji „ATELIER” z Krakowa. Celem ogólnym programu „Debata” prof. dr hab. Krzysztofa Wojcieszka było wzmocnienie postaw pro-abstynenckich u nastolatków stojących przed progiem inicjacji alkoholowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu w listopadzie i grudniu 2022 roku wraz ze Stowarzyszeniem Profilaktyki Społecznej ETAP organizował warsztaty profilaktyczne w ramach realizacji zadania publicznego pn.: „Najlepsze wyjście- nie wchodzić” dla Dyrektorów, Nauczycieli, Psychologów, Pedagogów, członków GKRPA w Grodźcu, członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Grodźcu oraz wszystkich osób zajmujących się profilaktyką uzależnień na terenie gminy Grodziec oraz uczniów klas VII i VIII z terenu gminy.

W gminie Grodziec rodziny mają możliwość aktywnego i urozmaiconego spędzania czasu wolnego, począwszy od spędzania czasu na placach zabaw, które znajdują się w prawie każdym sołectwie, liczne szlaki rowerowe, organizowane wydarzenia sportowe, np. rajdy rowerowe czy różne wydarzenia rodzinne (np. warsztaty kulinarne). Jednym z ważnych miejsc kultury w gminie Grodziec jest Biblioteka Publiczna, która oferuje w okresie ferii, wakacji a także w trakcie roku szkolnego liczne zajęcia dla dzieci, młodzieży, seniorów i wszystkich mieszkańców gminy Grodziec. Dodatkowo na terenie gminy Grodziec prężnie funkcjonują Koła Gospodyń Wiejskich, Klub Sportowy, stowarzyszenia, które swoje działania koncentrują wokół poprawy społecznego funkcjonowania i wspierają lokalne inicjatywy, np.: dzieci z gminy Grodziec każdego roku biorą udział w Turnieju kulturalno-rekreacyjnym pn.: „Energia Pokoleń – na ludowo” pod patronatem Starosty Konińskiego i Prezydenta Miasta Konina. Podczas turnieju Gminę Grodziec reprezentują dzieci ze szkół gminy Grodziec oraz przedstawiciele lokalnego samorządu. Reprezentacja gminy bierze udział w barwnym korowodzie gmin powiatu konińskiego i występach artystycznych. Na grodzieckim stoisku własnoręcznie wykonane rękodzieła prezentują uzdolnieni artyści pochodzący z gminy Grodziec. Turniej jest znakomitą okazją do integracji wielopokoleniowej oraz prezentacji lokalnego dziedzictwa kulturowego. Największym wydarzeniem motoryzacyjnym na terenie gminy Grodziec jest coroczny Piknik Motocyklowy organizowany przez Grupę Motocyklową Joker’S Grodziec. W trakcie pikniku corocznie przeprowadzana jest zbiórka charytatywna np. na leczenie i rehabilitację chorych dzieci.

Gmina Grodziec w sposób szczególny dba o rozwój młodego pokolenia, dbając o edukację i zdrowy styl życia. W czwartym kwartale 2022 roku oddano do użytku w pełni funkcjonalne boisko przy Szkole Podstawowej w Królikowie oraz boisko z poprawioną murawą w Groźcu, co roku dokonuje się drobnych napraw w szkołach, celem propagowania zdrowego stylu życia.

Ponadto przez Wójta Gminy Grodziec dla uczniów, którzy osiągają wysokie wyniki w nauce wręczane są stypendia naukowe.

2. Sytuacja rodziny i dziecka w gminie Grodziec

Podstawą do określenia sytuacji rodzin z terenu gminy Grodziec oraz zaplanowania działań w ramach niniejszego Programu jest charakterystyka społeczno- demograficzna zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2020-2030. Strategia ta została opracowana w celu:

- 1) stworzenia efektywnego programu pomocy, który umożliwi rozwiązywanie problemów społecznych, oraz przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji;
- 2) odpowiedniego zaplanowanie i realizacji aktywnej polityki społecznej na poziomie lokalnym, a także wyznaczenia kierunków działań w zakresie rozwoju potencjału instytucjonalnego i społecznego gminy Grodziec.

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej rodzinę stanowią osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Trudne sytuacje życiowe wynikają z konkretnych przyczyn. W rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Groźcu, powodów sytuacji kryzysowej jest kilka. Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach

korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2019-2021, w podziale na przyczyny korzystania z pomocy.

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

Powody trudnej sytuacji życiowej	2019		2020		2021	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	17	32	18	36	112	380
Bezdomność	0	0	1	1	0	0
Potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietność	10	54	12	65	14	78
Bezrobocie	9	52	23	55	24	68
Niepełnosprawność	48	106	45	98	40	89
Długotrwała lub ciężka choroba	43	61	45	79	39	71
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego:	37	108	41	121	50	147
w tym rodziny niepełne	10	31	12	35	15	43
w tym rodziny wielodzietne	2	12	4	21	13	52
Przemoc w rodzinie	1	4	1	4	2	4
Alkoholizm	7	13	4	5	7	10
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	2	5	0	0
Zdarzenie losowe	0	0	1	2	3	6
Sytuacja kryzysowa	0	0	1	3	0	0

Tabela nr 1 Powody trudnej sytuacji życiowej.

Dane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu

Przedstawione w tabeli dane liczbowe wskazują, że powody do udzielania pomocy mają tendencje zwykłe. Problem ubóstwa, bezrobocia i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym podział na rodziny wielodzietne lub niepełne dotyka największą grupę podopiecznych. Zakres pozostałych powodów zmuszających mieszkańców gminy Grodziec do korzystania z pomocy jest różnorodny na przestrzeni tych trzech lat, jeśli znikają jedne powody pojawiają się w innym obszarze.

W wielu rodzinach występowało zjawisko wielopropblemowości, które spowodowało, że rodziny we własnym zakresie nie byłyby w stanie samodzielnie pokonać trudności życiowych i wymagały w tym zakresie wsparcia instytucji.

Ze względu na liczbę osób w rodzinie w latach 2019-2021 pomocą społeczną GOPS w Grodźcu objęte były następujące typy rodzin:

Rodziny	Rok		
	2019	2020	2021
OGÓŁEM	128	135	280
O liczbie osób:			
1	39	58	85
2	37	22	54
3	8	20	52
4	23	15	48
5	12	15	34
6 i więcej	9	5	7
O liczbie dzieci:			
1	13	12	14
2	13	13	21
3	4	8	14
4	2	4	6
5	3	1	1
6 i więcej	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem	11	10	13

Tabela nr 2 Typy rodzin objętych pomocą społeczną.

dane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu

Na przestrzeni lat 2019-2021 obserwuje się wzrost liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną, w tym wzrost liczby rodzin z dziećmi. Ze wszystkich rodzin korzystających ze wsparcia GOPS najwięcej było rodzin, w których było jedno lub dwoje dzieci oraz rodziny niepełne.

W wyniku dysfunkcji, które dotyczą rodziny objęte wsparciem dochodzi do sytuacji kryzysowych, kiedy należy zabezpieczyć dobro małoletnich dzieci poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza spokrewniona, niezawodowa i zawodowa oraz rodzinny dom dziecka.

Rodzina zastępcza:

- spokrewniona- mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli babcia z dziadkiem lub rodzeństwo (brat, siostra);
- niezawodowa- może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem;
- zawodowa- rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; rodzinę tę tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka; osoba taka otrzymuje stałe miesięczne wynagrodzenie.

W rodzinie zastępczej zawodowej wyróżniamy jeszcze dwa typy: specjalistyczna, w której przebywają dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności lub mające kłopoty w funkcjonowaniu społecznym (umieszczane na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich) oraz pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w których dziecko przebywa do 4 miesięcy. Niekiedy w uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do momentu rozstrzygnięcia sytuacji prawnej dziecka. Rodzinny dom dziecka jest miejscem w którym może przebywać nie więcej niż ośmioro dzieci. Z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka starosta zawiera umowę o świadczenie usług na minimum 5 lat, z tytułu której przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne.

3. Wsparcie udzielane rodzinom w gminie Grodziec

Gmina Grodziec od wielu lat realizuje i wspiera inicjatywy, które sprzyjają dobremu funkcjonowaniu rodziny m.in. w zakresie edukacji, kultury, sportu, pomocy społecznej, zdrowia uznając rodzinę za wartość i troszcząc się o jej dobro. W związku z tym, poprzez rozwój bardziej przyjaznego środowiska Gmina koncentruje działania nie tylko na poprawie warunków życia dzieci, młodzieży i ich rodziców, ale także tworzy ramy dla propagowania życia rodzinnego i służących mu udogodnień. Od 2020 roku przeniesiono dział świadczeń rodzinnych do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, by łatwiej można było wszelkie sprawy związane ze świadczeniami rodzinnymi dla dziecka i rodziny załatwić w jednym miejscu. Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na ul. Główną 38 przeniesiono również Punkt Konsultacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodźcu w którym osoby, które chciałyby otrzymać wsparcie ze strony specjalisty z zakresu uzależnień mogą uzyskać pomoc.

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i napotykają trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych zostaje przydzielony asystent rodziny. Współpraca z asystentem rodziny odbywa się za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale lub zgodnie z postanowieniem sądu. Działania asystenta rodziny prowadzą do poprawy funkcjonowania rodziny poprzez podniesienie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz radzenia sobie przez rodziców lub opiekunów z sytuacjami dnia codziennego. W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny występują problemy takie jak: bezrobocie, niepełnosprawność, problem uzależnienia, ubóstwo a przede wszystkim przejawiające bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych.

ROK	2019	2020	2021
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	15	15	14
Do 3 miesięcy	1	1	3
Powyżej 3 do 12 miesięcy	1	7	5
Powyżej 1 roku	13	7	6
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	1	2	2

Tabela nr 3 Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny
dane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu

W latach 2019-2021 liczba rodzin korzystających z asystentury nie uległa znacznej zmianie. W tym przypadku istotny jest fakt iż część rodzin zakończyła współpracę z uwagi na poprawę wypełniania funkcji opiekuńczo wychowawczych, pełnienia ról społecznych i rodzicielskich oraz poprawę funkcjonowania w środowisku, jednakże na ich miejsce pojawiły się nowe rodziny, które wymagały wsparcia asystenta rodziny.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji.

Liczba świadczeniobiorców							
ROK	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina	147	148	139	130	130	149	195
Powiat (średnia)	440	385	341	312	282	258	235
Województwo (średnia)	620	558	508	466	440	420	378

Tabela nr 4 Liczba świadczeniobiorców

dane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2020 r. i 2021 r.

Grupa	Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
0-17	62	56	28	24	34	32
Produkcyjny	100	91	56	56	44	35
Poprodukcyjny	13	15	7	9	6	6

Tabela nr 5 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według wypłaconych świadczeń

dane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu

4. Zasoby wspierające rodzinę i dziecko w gminie Grodziec

Zasobami wspierającymi rodzinę i dziecko są instytucje i organizacje, które działają na terenie Gminy, bądź obejmują zasięgiem działania jej mieszkańców.

W gminie Grodziec działania na rzecz rodziny podejmowane są między innymi przez:

- Urząd Gminy w Grodźcu;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu (pracownicy socjalni, asystent rodziny);

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Komisarjat Policji w Rychwale wraz z dzielnicowymi działającymi na terenie gminy Grodziec;
- Placówki oświatowe na terenie gminy Grodziec;
- Przychodnia MEDICUS Przychodnia Lekarza Rodzinnego i Specjalistyczna;
- Biblioteka Publiczna Gminy Grodziec;
- Parafia pw. św. Wojciecha w Grodziecu, Parafia pw. Michała Archanioła w Królikowie;
- Stowarzyszenia
- Koła Gospodyń Wiejskich z terenu gminy Grodziec.

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające spoza gminy Grodziec:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Sąd Rejonowy w Koninie (kuratorzy zawodowi i społeczni)
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
- Oświata (szkoły ponadpodstawowe)
- Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży (Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Koninie przy ulicy Szpitalnej);
- Organizacje pozarządowe

5. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- bieżące dokonywanie diagnozy sytuacji rodzin na terenie gminy Grodziec	- szeroki zakres obowiązków przypisanych pracownikom socjalnym oraz asystentowi rodziny
- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym	- niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej do korzystania z poradnictwa specjalistycznego, niechęć do nawiązywania współpracy z instytucjami niosącymi pomoc rodzinie
- doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny (świadomość stałego dokształcania	- narastające zjawisko długotrwałego uzależnienia osób/ rodzin od świadczeń z pomocy społecznej

się osób działających na rzecz rodziny i dzieci)	
- zaangażowanie wielu podmiotów w działania na rzecz rodziny	- brak rodzin wspierających, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- zatrudnianie asystenta rodziny	- brak rozwiniętej idei samopomocniczości
- dostępność do usług specjalistycznych świadczonych dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ślesinie	- ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów, konieczność pozyskiwania środków pozabudżetowych
- realizowanie działań z zakresu udzielania pomocy żywnościowej oraz dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach	- bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie
- chętnie do współpracy organizacje pozarządowe, KGW	
SZANSE	ZAGROŻENIA
- uregulowania prawne bardziej przyjazne rodzinie (m.in. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	- częste zmiany w systemie prawnym, brak stabilności przepisów w zakresie pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych
- możliwość współpracy z innymi instytucjami celem zapobieganiu wykluczeniu społecznemu osób i rodzin	- rozszerzanie zjawisk patologicznych (przemoc i uzależnienia)
- czynny udział asystenta rodziny w pomocy rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- uzależnienie rodzin od pomocy (tzw. dziedziczenie biedy)
- stabilizacja sytuacji materialnej rodzin dzięki programom pomocowym, rzeczowym i finansowym	- brak stabilizacji na rynku pracy w kontekście epidemii COVID-19 oraz rosnącej inflacji
- kierowanie pomocy do konkretnych adresatów, w tym zapewnienie wsparcia dla kobiet, które urodziły ciężko chore dziecko	- alienacja społeczna osób w kontekście epidemii COVID-19
- zapobieganie narastaniu negatywnych zjawisk, problemów w rodzinach	- ograniczenia w realizacji zaplanowanych działań w związku ze zmieniającą się sytuacją epidemiczną
- możliwość pozyskiwania i racjonalnego wykorzystywania środków z różnych źródeł	- niewystarczające środki na realizację wdrażanych ustaw
- organizowanie różnych form czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Grodziec	- niechęć mieszkańców gminy Grodziec do korzystania z dostępnych form pomocy rodzinie

Przeprowadzenie diagnozy środowiska lokalnego w kontekście problemów społecznych oraz dokonanie analizy dotychczas podejmowanych działań, pozwoliło na sporządzenie analizy SWOT.

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Dziś rzadko spotykamy rodziny wielopokoleniowe, w których dziadkowie, rodzice i dzieci mieszkają pod jednym dachem. Nie często spotyka się rodziny wielodzietne, czyli takie, w których wychowuje się troje lub więcej dzieci. Współczesne rodziny są małe, dwupokoleniowe, tworzą je rodzice z dziećmi. Coraz więcej też jest rodzin niepełnych, w których wychowuje się około 20 procent dzieci, najczęściej opiekują się nimi samotne matki. Ale bywają też rodziny zrekonstruowane. Tak nazywane są rodziny, w których przynajmniej jeden z partnerów wchodzi w nowy związek, mając już dziecko. Niektóre dzieci znajdują dom i miłość w rodzinach adopcyjnych. Ich opiekunowie nie są ich biologicznymi rodzicami, ale wobec prawa tworzą rodzinę.

Szacuje się, że w Polsce żyje ponad 6 mln rodzin, w których wychowuje się blisko 10 mln dzieci w wieku do 24 lat.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2023-2026. Niniejszy program ukierunkowany jest na zapewnienie kompleksowej opieki i wsparcia rodzinom zagrożonych wykluczeniem społecznym, a oczekiwanym efektem ma być szeroko rozumiana poprawa sytuacji tej rodziny i dziecka z tej rodziny.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym założeniem Programu jest *stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodziny zagrożonej dysfunkcją poprzez działania, które będą służyć poprawie funkcjonowania rodziny, wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania, wzmacnianiu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed wykluczeniem, marginalizacją i nieprzystosowaniem społecznym poprzez zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielania kompleksowego wsparcia na wielu płaszczyznach pomocy.*

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Celem głównym Programu kontynuując ideę poprzedniego jest *wspieranie i pomoc rodzinie z gminy Grodziec przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w dążeniu do odzyskania równowagi, funkcjonalności i autonomii.*

Ważne jest określenie rangi poszczególnych problemów oraz rozpoznanie zagrożeń dotyczących podstawowych potrzeb i zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim członkom

rodziny poprzez próby zatrzymania sytuacji powodującej kryzys. Ważna w tym miejscu jest również profilaktyka środowiska lokalnego.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

CEL SZCZEGÓŁOWY 1

ZABEZPIECZENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB SOCJALNO- BYTOWYCH RODZIN I DZIECKA

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

- 1) Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w sytuacji trudnej**

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno- bytowych rodzin, w tym objęcie pomocą materialną do tego uprawnionych
- sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej
- organizowanie pomocy rzeczowej dla rodzin potrzebujących
- docelowe i doraźne wsparcie finansowe, psychologiczne i terapeutyczne

WSKAŹNIKI:

- liczba, wielkość i formy udzielonej pomocy
- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągłe

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS jako jednostka koordynująca
- partnerzy: Organizacje pozarządowe, prywatni sponsorzy, parafie, koła gospodyń wiejskich

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny, administracja rządowa

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

2) Objęcie dożywianiem dzieci i dorosłych wymagających tego rodzaju wsparcia

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywieniowych dzieci i rodzin,
- sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej,
- współpraca ze szkołami i instytucjami w celu organizacji dożywiania

WSKAŹNIKI:

- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą w formie dożywiania
- liczba wydanych zasiłków celowych na zakup żywności

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągłe

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS jako jednostka koordynująca
- partnerzy: placówki oświatowe, firmy cateringowe

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny, administracja rządowa

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

3) Objęcie pracą socjalną rodziny potrzebujące wsparcia

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych dzieci i rodzin,
- sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej,
- praca z rodziną poprzez prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych GOPS

WSKAŹNIKI:

- liczba pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną
- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą w formie dożywiania

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągłe

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS jako jednostka koordynująca

- partnerzy: placówki oświatowe, firmy cateringowe

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- administracja rządowa.

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

4) Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w celu zabezpieczenia potrzeb dzieci przebywających w pieczy zastępczej
- pokrycie znacznej części kosztów za utrzymanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej

WSKAŹNIKI:

- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, których pobyt jest współfinansowany przez Gminę Grodziec

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągłe

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS
- partnerzy: Gmina Grodziec, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- administracja rządowa

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

5) Organizacja zajęć i wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- finansowanie wyjazdów kolonijnych/ półkolonijnych dzieciom z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- współpraca instytucji organizujących wypoczynek i rekrutujących dzieci
- zagospodarowanie czasu wolnego

- profilaktyka i zapobieganie powielaniu przez dzieci negatywnych wzorców zachowań wyniesionych z domu rodzinnego

WSKAŹNIKI:

- liczba dzieci biorących udział w wypoczynku

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie cykliczne

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- partnerzy: Gmina Grodziec, GOPS

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- administracja rządowa
- organizacje pozarządowe

CEL SZCZEGÓŁOWY 2

WSPARCIE RODZIN Z DZIEĆMI PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

- 1) Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz kobietom i rodzinom wychowującym ciężko chore dziecko**

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- rodziny mające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych otrzymują adekwatne wsparcie
- rodziny wychowujące ciężko chore dzieci otrzymują potrzebne wsparcie
- przeciwdziałanie umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej
- sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej

WSKAŹNIKI:

- liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin

- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny ze względu na ustawę „Za życiem”
- liczba dzieci wychowujących się w rodzinach objętych usługą asystentury

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- GOPS

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- administracja rządowa

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

2) Udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- współpraca GOPS z przedstawicielami innych instytucji
- współpraca GOPS z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
- tworzenie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie

WSKAŹNIKI:

- liczba spotkań

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- partnerzy: GOPS, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, służba zdrowia, placówki oświatowe

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- samorząd powiatowy

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

3) Monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- doprowadzenie do sytuacji, w której rodzice potrafią samodzielnie i we właściwy sposób zadbać o zaspokajanie potrzeb dzieci, wywiązywać się z zadań opiekuńczo- wychowawczych
- upewnienie się, czy rodziny właściwie wywiązują się ze swoich obowiązków i zadań wobec małoletnich dzieci.

WSKAŹNIKI:

- liczba rodzin, w których realizowano monitoring po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS
- partnerzy: placówki oświatowe, służba zdrowia, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Placówki Wsparcia Dziennego

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

4) Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- zapewnienie środków finansowych na opłacenie działań podejmowanych przez rodziny wspierające
- znalezienie rodzin wspierających, w najbliższym otoczeniu dzieci, które wspierają rodziców we właściwej realizacji zadań opiekuńczo- wychowawczych,
- współpraca rodzin wspierających z asystentem rodziny i rodziną wspieraną,

- rozszerzenie oferty pomocowej dla rodzin z trudnościami opiekuńczo- wychowawczymi

WSKAŹNIKI:

- liczba rodzin wspierających,
- liczba rodzin korzystających z ww. wsparcia

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS
- partnerzy: Urząd Gminy

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

5) Realizacja dodatkowych projektów na rzecz rodzin

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- dodatkowe wsparcie dla rodzin z dziećmi,
- rozszerzenie oferty pomocowej dla rodzin z trudnościami opiekuńczo wychowawczymi
- sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej

WSKAŹNIKI:

- liczba rodzin korzystających z formy udzielonego wsparcia

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS
- partnerzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, KGW, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- administracja rządowa,
- dofinansowanie z projektów.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3

ZAPOBIEGANIE POGŁĘBIANIU SIĘ DYSFUNKCJI W RODZINACH

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

1) Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach
- udzielanie wsparcia rodzinom z dziećmi będącymi w trudnej sytuacji życiowej
- współpraca instytucji na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi

WSKAŹNIKI:

- liczba monitorowanych rodzin

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS
- partnerzy: placówki oświatowe, Komisariat Policji, służba zdrowia, GKRPA, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Placówki Wsparcia Dziennego

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny.

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

2) Zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- udzielanie kompleksowego wsparcia mieszkańcom Gminy Grodziec,
- przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach,

- zapewnienie mieszkańcom Gminy Grodziec możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy specjalistów m.in. psychologa, terapeuty, pedagoga, radcy prawnego

WSKAŹNIKI:

- liczba osób korzystających ze wsparcia
- liczba udzielanych porad

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- GOPS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Interwencji Kryzysowej

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- samorząd powiatowy

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

3) Zapewnienie pomocy rodzinom/ osobom doznającym przemocy

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- udzielania kompleksowego wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań korekcyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie,
- zapewnienie właściwych warunków do życia i rozwoju dla małoletnich dzieci (zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i życia wolnego od przemocy),
- przeciwdziałanie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach wychowujących małoletnie dzieci,
- współpraca instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- organizacja spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- uruchamianie i prowadzenie procedur Niebieskie Karty.

WSKAŹNIKI:

- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba grup roboczych,
- Liczba Niebieskich Kart

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS

- partnerzy: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, Komisariat Policji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, organizacje pozarządowe,

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

4) Zapewnienie pomocy rodzinom/ osobom borykającym się z problemem alkoholowym

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- kierowanie wniosków do GKRPA o podjęcie działań wobec osób borykających się z problemem alkoholowym,
- kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe,
- podejmowanie działań korekcyjnych wobec osób borykających się z problemem alkoholowym,
- współpraca instytucji działających na rzecz rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu,
- zapewnienie właściwych warunków do życia i rozwoju dla małoletnich dzieci- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa,
- przeciwdziałanie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach wychowujących małoletnie dzieci.

WSKAŹNIKI:

- liczba wezwań na posiedzenie GKRPA
- liczba wystosowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- partnerzy: GOPS, Komisariat Policji, organizacje pozarządowe

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- administracja rządowa

CEL SZCZEGÓŁOWY 4

PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁANOŚCI ONFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

1) Realizacja programów profilaktycznych

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- kształtowanie pożądaných postaw i zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- podnoszenie świadomości rodziców w zakresie zagrożeń dotyczących dzieci i młodzieży m.in. dotyczących uzależnień, w tym behawioralnych i cyberprzemocy,
- zapoznanie dzieci, młodzieży i ich rodziców z ofertą pomocową w sytuacji kryzysowej

WSKAŹNIKI:

- liczba osób uczestniczących w poszczególnych programach profilaktycznych

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- realizatorzy: GKRPA, GOPS;
- partnerzy: placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- administracja rządowa

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

2) Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny i pracowników socjalnych poprzez udział w kursach, szkoleniach, warsztatach i konferencjach

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- wzrost kompetencji asystentów rodziny i pracowników socjalnych w zakresie pracy z rodziną wychowującą małoletnie dzieci,
- sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej

WSKAŹNIKI:

- liczba szkoleń/ kursów/warsztatów dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych,
- liczba pracowników podnoszących kwalifikacje

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie ciągle

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS,
- partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- administracja rządowa
- inne źródła

DZIAŁANIA/ ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI:

3) Współpraca asystentów rodziny poprzez udział w spotkaniach Asystentów Rodziny

REZULTATY DZIAŁAŃ:

- wzrost kompetencji asystentów rodziny w zakresie pracy z rodziną wychowującą małoletnie dzieci,
- tworzenie sieci wsparcia wśród asystentów rodziny,
- współpraca ośrodków pomocy społecznej z powiatu konińskiego

WSKAŹNIKI:

- liczba spotkań asystentów rodziny

TERMIN REALIZACJI

2023-2026 zadanie cykliczne

REALIZATORZY I PARTNERZY

- jednostka koordynująca: GOPS,
- partnerzy: inne ośrodki pomocy społecznej w powiecie konińskiego

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

- samorząd gminny,
- inne źródła

IV. CZAS REALIZACJI PROGRAMU I SPOSÓB FINANSOWANIA

Zgodnie z zapisami zawartymi w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu przedstawia „*Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Grodziec na lata 2023-2025*”. Zadania zawarte w opracowaniu służyć będą skutecznej ochronie dzieci i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w sprawowaniu opieki i wychowaniu najmłodszych. Jest to program, którego koszty pokrywane będą z budżetu gminy i środków finansowych pozyskiwanych ze źródeł zewnętrznych.

V. PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin.
3. Zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży.
4. Ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji.
5. Stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo- wychowawcze.

VI. MONITORING I EWALUACJA

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym.

Program będzie podlegał ewaluacji w zależności od potrzeb, które będą rozpoznawane przez podmioty zajmujące się szeroko pojętą instytucją rodziny na terenie gmin Grodziec.

Celem monitoringu będzie badanie postępu realizacji założonych celów, ocena zaangażowania realizatorów poszczególnych działań oraz weryfikacja środków i źródeł finansowania wykorzystywanych do ich realizacji. Bieżący monitoring Programu pozwoli na szybką reakcję w przypadku, gdy założenia okażą się mało efektywne lub gdy pojawią się rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami.

Monitoring to pozyskiwanie informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania dzięki czemu możliwy będzie wgląd w zakresie podejmowanych działań oraz analiza i ocena ich skuteczności. Analiza wyników pozwoli na planowanie dalszych działań na rzecz rodzin w gminie Grodziec i rozwijanie programu w przyszłości.

VII. PODSUMOWANIE

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest rozwój zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny na terenie gminy Grodziec. Cel ten realizowany będzie poprzez pracę z rodziną w tym podejmowanie szeregu działań pomocowych w opiece i wychowaniu dziecka. Zakres wyznaczonych celów i zadań powstał w oparciu o zasoby instytucjonalne, analizę programu z lat ubiegłych oraz ocenę niezbędnych danych

Program zakłada realizację na lata 2023-2025, a jego efekty zależą od współpracy instytucji i organizacji pracujących na rzecz rodziny oraz od posiadanych środków finansowych.

Planowane działania mają przyczyniać się do poprawy funkcjonowania rodzin zamieszkujących gminę Grodziec, przede wszystkim poprzez zwiększenie dostępności do usług społecznych oraz zapewnienie kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie. Należy jednak podkreślić, że celem ostatecznym zawsze będzie zapewnienie prawidłowo funkcjonującego środowiska dla bezpieczeństwa i dobra dziecka. Z uwagi na fakt nieustających zmian zachodzących w środowisku społecznym niezbędne jest ciągłe poszukiwanie nowych koncepcji i rozwiązań oraz ciągła współpraca podmiotów pracujących na rzecz przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania swoich obowiązków.

[Załącznik: karta monitoringu](#)